



NORGES HØYESTERETT

Den 10. oktober 2017 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Bårdsen, Bull og Arntzen i

HR-2017-1926-U, (sak nr. 2017/1625), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Frode Jæger Folkestad)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder midlertidig tilbakekall av førerretten og beslag av førerkort etter vegtrafikkloven § 33 nr. 3. Spørsmålet er om det er adgang til slik midlertidig tilbakekall ved skjellig grunn til mistanke om en overtredelse som, på grunn av tidligere prikkbelastning, kan føre til at føreren får åtte prikker eller mer. Et slikt antall prikker gir grunnlag for tap av førerretten i seks måneder i medhold av forskrift om prikkbelastning § 4.
- (2) Politimesteren i Sør-Vest utferdiget 20. juli 2017 forelegg mot A, født 00.00.1970, for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 5 jf. skiltforskriften § 8. Siktelsen hadde følgende grunnlag:

"Torsdag 4. mai 2017 kl. 13.47 i Karmøy kjørt han varebil, med kjennemerke RJ 00000 med en hastighet av 104 km/t, til tross for at høyeste tillatte hastighet på stedet ved skilt var 80 km/t."
- (3) Det ble i forelegget lagt til grunn at forholdet medførte tap av førerretten for en periode på seks måneder regnet fra 14. juli 2017.
- (4) Siktede vedtok ikke forelegget. Han samtykket heller ikke til midlertidig tilbakekall av førerretten og førerkortbeslag. Påtalemyndigheten begjærte rettens kjennelse for dette.
- (5) Jæren tingretts avsa kjennelse 11. august 2017 med slik slutning:

"Påtalemyndigheten kan midlertidig tilbakekalle førerretten og holde førerkortet til A, født 00.00.1970, beslaglagt inntil saken mot ham er endelig avgjort, men ikke ut over 14.01.2018."

- (6) Siktete anket kjennelsen til lagmannsretten. Gulating lagmannsretts avsa 6. september 2017 kjennelse med slik slutning:

"Påtalemyndigheten kan midlertidig tilbakekalle førerretten og holde førerkortet til A, født 00.00.1970, beslaglagt inntil saken mot ham er endelig avgjort, men ikke ut over 21.11.2017."

- (7) A har anket kjennelsen til Høyesterett. Anken gjelder lovtolkningen. Det gjøres gjeldende at vegtrafikkloven § 33 nr. 3 ikke gir nødvendig hjemmel for midlertidig tilbakekall av førerrett og beslag av siktetes førerkort. Kun rettskraftig dom, vedtatt forelegg eller forenklet vedtatt forelegg gir grunnlag for registrering av prikker. Prikkforskriftens bestemmelser og den aktuelle overtredelsen kan ikke sammen lede til beslag. Formålet med beslagsretten er å ta ut av trafikken de som har begått alvorlige overtredelser av vegtrafikklovens bestemmelser. Det er ikke situasjonen i denne saken. Det er nedlagt slik påstand:

"Jæren tingretts beslutning 11.08.17 og lagmannsrettens kjennelse 06.09.17 oppheves."

- (8) *Påtalemyndigheten* har ikke hatt bemerkninger utover å henvise til lagmannsrettens kjennelse som tiltredes.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken gjelder lagmannsrettens lovtolking, som ankeutvalget kan prøve også ved videre anke, jf. straffeprosessloven § 388.
- (10) Lagmannsretten har i sin kjennelse lagt til grunn at vegtrafikkloven § 33 nr. 3 gir hjemmel for midlertidig tilbakekall av førerretten og beslag av førerkort dersom en bilfører med skjellig grunn kan mistenkes for et straffbart forhold som, når dette nye forholdet ses i sammenheng med tidligere aktive prikkbelastninger etter § 33 nr. 2, vil gi grunnlag for tap av førerretten. Det er altså ikke avgjørende om det nye forholdet isolert sett tilsier tap av førerretten, dersom summen av antall aktive prikker og antallet prikker som det nye forholdet kan medføre, er tilstrekkelig høy til å begrunne at førerretten tapes.
- (11) Dette er en riktig forståelse av loven. Høyesteretts ankeutvalg peker på at lagmannsrettens tolkningsresultat ligger innenfor ordlyden i § 33 nr. 3. Lagmannsrettens forståelse av loven og av lovens system synes også å være i tråd med forarbeidene, jf. Ot.prp. nr. 71 (2001-2002) side 11. Ankeutvalget peker også på at formålet med prikkbelastningsordningen er å motarbeide de gjentatte, hver for seg ikke så alvorlige, trafikkforseelsene. I Rt-2009-1281 avsnitt 16 understreker Høyesterett at ordningen skal minne føreren om at han er "under oppsyn" og at videre overtredelser kan få konsekvenser. I dommen peker Høyesterett også på nettopp det at "overtredelser skjer på nytt, etter advarsler, sier noe om førerens trafikkfarlighet". Også dette gir støtte til lagmannsrettens lovforståelse.
- (12) Anken må etter dette forkastes.
- (13) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING:

Anken forkastes.

Henrik Bull
(sign.)

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Wenche Elizabeth Arntzen
(sign.)

Riktig utskrift: